

Czas pracy 2025

Przepisy z praktycznym komentarzem

PROFESJONALNY PORTAL INFORMACYJNY dla specjalistów kadr, płac, ZUS i HR

Aktualne informacje o zmianach w prawie (24h/dobę)

aktualne informacje o zmianach w prawie: artykuły, orzeczenia, komentarze, praktyczne porady z przykładami

Biblioteka ponad 5000 porad prawnych

Udzielonych przez ekspertów to niezastąpione źródło wiedzy – każdego dnia publikujemy nowe porady

Szkolenia wideo

Ponad 60 godzin szkoleń na tematy dotyczące tematyki kadrowo-płacowej – nowoczesna forma podnoszenia kompetencji

Strefa HR

fachowe źródło wiedzy na temat rekrutacji, motywacji, angażowania, komunikacji, employerbranding, przywództwa i rozwoju pracowników

Narzędzie kadrowo-płacowe LEGE

aktualizowana baza aktów prawnych z komentarzami ekspertów i porównywarką zmian prawnych

Indywidualne konsultacje z ekspertami

Poradnia mailowa – odpowiedzi do 2 dni roboczych, a także telefoniczny dyżur eksperta 2 razy w tygodniu

Praktyczne narzędzia

Kalkulatory, wzory dokumentów, wskaźniki, procedury krok po kroku

Przetestuj Portal Kadrowy **przez 48 godzin całkowicie bezpłatnie**

Skontaktuj się z Centrum Obsługi Klienta: **22 518 29 29**, e-mail: **cok@wip.pl**

CZAS PRACY 2025

**PRZEPISY
Z PRAKTYCZNYM KOMENTARZEM**

Publikacja „Czas pracy 2025” to starannie wyselekcjonowane i zebrane informacje, wskazówki, porady, stanowiska urzędów oraz orzeczenia sądów. Wszystko w jednym miejscu, łatwo dostępne, kompleksowo omawiające tematykę czasu pracy.

Autorzy

Joanna Suchanowska

(nadzór merytoryczny nad całością oraz autorstwo większości tekstów; poza fragmentami innych autorów, wskazanymi poniżej)

Katarzyna Wrońska-Zblewska

(komentarz do art. 140 Kodeksu pracy)

Tomasz Wardach

(w komentarzu do art. 128 Kodeksu pracy: rozdziały dotyczące doby pracowniczej; w komentarzu do art. 150 Kodeksu pracy: tabela dotycząca długości okresów rozliczeniowych; w komentarzu do art. 151¹ Kodeksu pracy: rozdział dotyczący ryczałtu za godziny nadliczbowe; cały komentarz do art. 151⁴ Kodeksu pracy)

Wydawca

Barbara Płucińska

Redaktor prowadzący

Szymon Sokolik

Korekta

Zespół

Koordynator produkcji

Mariusz Jezierski

Opracowanie graficzne

Piotr Fedorczyk

Druk

KRM Druk

Skład i łamanie

„Triograf” Dariusz Kołacz

ISBN 978-83-8344-817-6

Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

03-918 Warszawa, ul. Łotewska 9a

tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10, e-mail: personel@wip.pl

NIP: 526-19-92-256

Numer KRS: 0000098264 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, Sąd Gospodarczy

XIII Wydział Gospodarczy Rejestrowy

Wysokość kapitału zakładowego: 200.000 zł

© Copyright by **Wiedza i Praktyka sp. z o.o.**

Warszawa 2025

Materiał został merytorycznie opracowany przez ekspertów m.in. z Państwowej Inspekcji Pracy oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Publikacja „Czas pracy 2025. Przepisy z praktycznym komentarzem” jest chroniona prawem autorskim. Przedruk materiałów w niej opublikowanych – bez zgody wydawcy – jest zabroniony. Zakaz nie dotyczy cytowania publikacji z powołaniem się na źródło. Publikacja „Czas pracy 2025. Przepisy z praktycznym komentarzem” została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy oraz doświadczenia jej twórców. Zaproponowane w niej wskazówki, porady i interpretacje dotyczą sytuacji typowych. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Opublikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z powyższym autorzy, konsultanci oraz redakcja nie mogą ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w publikacji „Czas pracy 2025. Przepisy z praktycznym komentarzem” wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przypadków.

Informacje o prenumeracie

tel.: 22 518 29 29

Czynne pon.–pt.: w godz. 8.00–16.00

Poza godzinami pracy można pozostawić wiadomość w skrzynce głosowej.

Kontakt do COK: www.formularze.wip.pl

SPIS TREŚCI

Wyciąg z przepisów – dział VI ustawy z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1465)	5
Komentarze do poszczególnych przepisów działu VI – Kodeksu pracy	
Rozdział I. Przepisy ogólne	18
Art. 128.	18
Rozdział II. Normy i ogólny wymiar czasu pracy	49
Art. 129.	49
Art. 130.	71
Art. 131.	81
Rozdział III. Okresy odpoczynku	83
Art. 132.	83
Art. 133.	90
Art. 134.	92
Rozdział IV. Systemy i rozkłady czasu pracy	94
Art. 135.	94
Art. 136.	100
Art. 137.	103
Art. 138.	105
Art. 139.	108
Art. 140.	112
Art. 140 ¹	122
Art. 141.	125
Art. 142.	128
Art. 143.	131
Art. 144.	133
Art. 145.	136
Art. 146.	138
Art. 147.	145
Art. 148.	147
Art. 148 ¹	149
Art. 149.	152
Art. 150.	162
Rozdział V. Praca w godzinach nadliczbowych	169
Art. 151.	169
Art. 151 ¹	184
Art. 151 ²	193
Art. 151 ³	196

Art. 151 ⁴	200
Art. 151 ⁵	203
Art. 151 ⁶	208
Rozdział VI. Praca w porze nocnej	210
Art. 151 ⁷	210
Art. 151 ⁸	212
Rozdział VII. Praca w niedziele i święta	214
Art. 151 ⁹	214
Art. 151 ^{9a}	216
Art. 151 ^{9b}	216
Art. 151 ¹⁰	219
Art. 151 ¹¹	220
Art. 151 ¹²	224
Tabele i wskaźniki związane z czasem pracy w 2025 roku	225
Czas pracy dla okresów rozliczeniowych 1-miesięcznych w 2025 roku	225
Czas pracy dla okresów rozliczeniowych 3-miesięcznych w 2025 roku	225
Czas pracy dla okresów rozliczeniowych 4-miesięcznych w 2025 roku	226
Godziny pracy pracowników zatrudnionych na 1/2, 1/3 i 1/4 etatu w 2025 roku	226
Dodatki za godziny nadliczbowe	226
Jak rozliczyć godziny nadliczbowe – instrukcja	227
Limity godzin nadliczbowych	227
Rekompensowanie pracy ponadwymiarowej albo nadliczbowej	228
Przerwy, które pracodawca może – ale nie musi – wprowadzić	228
Przerwy obowiązkowe, wliczane do czasu pracy i płatne	229
Systemy i okresy rozliczeniowe czasu pracy	230
Systemy czasu pracy – przesłanki stosowania	231
Wyjścia pracowników w celu załatwienia spraw prywatnych	232

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r.
– Kodeks pracy
(tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1465)

[...]

DZIAŁ SZÓSTY
CZAS PRACY

ROZDZIAŁ I
PRZEPISY OGÓLNE

Art. 128.

§ 1. Czasem pracy jest czas, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy.

§ 2. Ilekroć w przepisach działu jest mowa o:

- 1) pracy zmianowej – należy przez to rozumieć wykonywanie pracy według ustalonego rozkładu czasu pracy przewidującego zmianę pory wykonywania pracy przez poszczególnych pracowników po upływie określonej liczby godzin, dni lub tygodni,
- 2) pracownikach zarządzających w imieniu pracodawcy zakładem pracy – należy przez to rozumieć pracowników kierujących jednoosobowo zakładem pracy i ich zastępców lub pracowników wchodzących w skład kolegiałnego organu zarządzającego zakładem pracy oraz głównych księgowych.

§ 3. Do celów rozliczania czasu pracy pracownika:

- 1) przez dobę – należy rozumieć 24 kolejne godziny, poczynając od godziny, w której pracownik rozpoczyna pracę zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy,
- 2) przez tydzień – należy rozumieć 7 kolejnych dni kalendarzowych, poczynając od pierwszego dnia okresu rozliczeniowego.

ROZDZIAŁ II
NORMY I OGÓLNY WYMIAR CZASU PRACY

Art. 129.

§ 1. Czas pracy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 4 miesięcy, z zastrzeżeniem art. 135–138, 143 i 144.

§ 2. W każdym systemie czasu pracy, jeżeli jest to uzasadnione przyczynami obiektywnymi lub technicznymi, lub dotyczącymi organizacji pracy, okres rozliczeniowy może być przedłużony, nie więcej jednak niż do 12 miesięcy, przy zachowaniu ogólnych zasad dotyczących ochrony bezpieczeństwa i zdrowia pracowników.

§ 3. Rozkład czasu pracy danego pracownika może być sporządzony – w formie pisemnej lub elektronicznej – na okres krótszy niż okres rozliczeniowy, obejmujący jednak co najmniej 1 miesiąc. Pracodawca przekazuje pracownikowi rozkład czasu pracy co

najmniej na 1 tydzień przed rozpoczęciem pracy w okresie, na który został sporządzony ten rozkład.

§ 4. Pracodawca nie ma obowiązku sporządzania rozkładu czasu pracy, jeżeli:

- 1) rozkład czasu pracy pracownika wynika z prawa pracy, obwieszczenia, o którym mowa w art. 150 § 1, albo z umowy o pracę,
- 2) w porozumieniu z pracownikiem ustali czas niezbędny do wykonania powierzonych zadań, uwzględniając wymiar czasu pracy wynikający z norm określonych w § 1; w takim przypadku rozkład czasu pracy ustala pracownik,
- 3) na pisemny wniosek pracownika stosuje do niego rozkłady czasu pracy, o których mowa w art. 140¹,
- 4) na pisemny wniosek pracownika ustali mu indywidualny rozkład czasu pracy.

§ 5. Jeżeli w danym miesiącu, ze względu na rozkład czasu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym, pracownik nie ma obowiązku wykonywania pracy, przysługuje mu wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę ustalane na podstawie odrębnych przepisów; w przypadku pracownika zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy wysokość tego wynagrodzenia ustala się proporcjonalnie do tego wymiaru czasu pracy.

Art. 129¹.

(uchylony)

Art. 129².

(uchylony)

Art. 129³.

(uchylony)

Art. 129⁴.

(uchylony)

Art. 129⁵.

(uchylony)

Art. 129⁶.

(uchylony)

Art. 129⁷.

(uchylony)

Art. 129⁸.

(uchylony)

Art. 129⁹.

(uchylony)

Art. 129¹⁰.

(uchylony)

Art. 129¹¹.

(uchylony)

Art. 130.

§ 1. Obowiązujący pracownika wymiar czasu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym, ustalany zgodnie z art. 129 § 1, oblicza się:

- 1) mnożąc 40 godzin przez liczbę tygodni przypadających w okresie rozliczeniowym, a następnie